

Livet efter den karakterfri skole

Tidligere elever på Børneskolen Bifrost fortalte om, hvordan det er at forlade en skole, der aldrig har givet karakterer

AF MARIANNE R. ESKILDSEN
mre@herningfolkeblad.dk

Selv om man har været flaske-dreng i Føtex, kan man godt blive til noget stort. Og selv om man har gået på en friskole som Børneskolen Bifrost, der har valgt at melde sig ud af karakterræset, så klarer man sig ikke nødvendigvis dårligere end folkeskolens elever.

Måske er de værdier og evner man har fået med sig på den karakterfri skole ligefrem mere anvendelige end et tal på et eksamensbevis. I hvert fald kan de bruges i alle sammenhænge.

Det overbeviste et panel af seks tidligere elever fra Børneskolen Bifrost forældre og elever i de ældste klasser om ved en aften med temaet »Livet efter Bifrost«. Hvordan er det at forlade Bifrost? Hvad har »Bifrostbørn« med sig. Hvilke udfordringer møder de?

Ikke klappekageland

Det er ingen hemmelighed, at nogle elever og måske endnu flere forældre på Bifrosts ældste trin, bekymrer sig for, hvordan eleverne vil klare sig, når de kommer ud i den verden, hvor konkurrence og målbare karakterer er en del af hverdagen. Det havde flere af de seks paneldeltagere også gjort. 28-årige Mads Rasch var lidt

Et panel bestående af tidligere elever på Børneskolen Bifrost fortalte om »Livet efter Bifrost« på et møde for forældre og elever i de ældste klasser. Panelet er fra venstre de to 17-årige gymnasieelever Tilde Lukman og Josefine Hummelose, læge Mads Rasch, 28 år, filosofistuderende Kresten Lundsgaard-Leth, 27 år, og de to 20-årige tidligere klassekammerater på Bifrost og nuværende SFO-medarbejdere på skolen, Anne Sofie Overgaard og Simon Dalsgaard.

Foto: Marianne R. Eskildsen

bekymret for, om der var gået for meget kreativ billedskole i det, da han skulle forlade Bifrost. Men da han kom i gymnasiet, oplevede han, at både fysik og matematik faktisk var ret nemt, og at den måde at tænke kreativt på, som han havde lært på Bifrost, var meget anvendelig.

- Jeg havde ikke været i klappekageland på Bifrost, konstaterede han.

27-årige Kresten Lundsgaard-Leth erklærede sig som »en behård forsvarer for, at man ikke får karakterer alt for tidligt. Og at man kommer i gang med det faglige med et andet incitament, end at man skal have et bestemt tal«.

- Det stjæler hurtigt opmærksomheden. Lysten til at kaste sig ud i tingene er større uden karakterer. Så I behøver ikke være bange for de manglende karakterer, forsikrede han, og 20-årige Anne Sofie Overgaard supplerede:

- Når man kommer ud fra Bifrost, finder man ud af, at karakterer bare er tal, og at man får mere ud af den personlige samtale, man havde med læreren efter et projekt, hvor man får at vide, hvad der var godt, og hvad der kunne blive bedre.

Er den lovlig

Paneldeltager Tilde Lukman, 17 år, mærkede tydeligt, at hun

kom fra en skole, der var anderledes, dengang hun begyndte på efterskole. Her spurgte klassekammeraterne, om hendes skolegang overhovedet havde været lovlig.

Men Tilde Lukman oplevede ikke, at hun klarede sig dårligere end de andre elever.

- Fagligt havde de lært noget, jeg ikke havde lært, men så kunne jeg noget, som de ikke kunne. Og når vi begynder i gymnasiet, er vi alle nye, og der er noget nyt for alle, uanset om man kommer fra Bifrost eller Herningsholmskolen. Jeg har ikke oplevet, at det har været noget problem rent fagligt, for på Bifrost har vi lært at tænke ud af boksen. Vi har lært at se

på problemstillinger på et helt andet niveau, sagde Tilde Lukman.

At tænke ud af boksen var et udtryk, der blev brugt flere gange i løbet af aftenen, og som handler om at kunne tænke selvstændigt og kreativt.

Ingen papegøjer her

På Bifrost laver lærerne selv undervisningsmaterialet. Skolekemaet indeholder hverken geografi, samfundsfag eller historie - fagene er integreret i de emner, skolen arbejder med. Og hele skolen arbejder med det samme emne, som har den fællesnævner, at oplevelse, dialog og det gode arbejde er nøgleord.

- Da jeg begyndte på efterskole måtte jeg forklare, at det altså ikke var en specialskole, jeg havde gået på, fortalte 17-årige Josefine Hummelose.

Da hun kom i gymnasiet, følte hun, at hun var foran sine studiekammerater i forbindelse med fremlæggelse, fordi Bifrost gør meget ud af, at eleverne fremlægger deres projektarbejde for hinanden.

- Det skulle tage en halv time. På Bifrost er vi vant til, at det kan tage en hel time, sagde hun.

Når eleverne fremlægger på Bifrost lægges der op til debat, så eleverne er nødt til at forholde sig til det, de står og siger.

- Da jeg begyndte på universitetet, sagde en af mine undervisere, at det var vigtigt, at vi havde forstået, hvad vi selv sagde, frem for bare at være en pape-

gøje. Det synes jeg, vi har øvet os i her, fra vi var små, sagde Kresten Lundsgaard-Leth.

- Det forventes, at vi forholder os til tingene og diskuterer og ikke bare skriver af, sagde han.

Livet er andet

Trygge omgivelser var et andet tema, som gik igen i løbet af aftenen. Alle kender alle og hjælper hinanden. Sådan er Bifrost bygget op. Fællesskabet er med til at ruste eleverne til »voksen«-livet. Man lærer at lytte til hinanden og være seriøse, selv om man pjatter sammen i pauserne.

- Det er meget, meget trygt at

være Bifrost-elev. Også mere end noget andet, jeg siden har prøvet. Men det er bedre at starte trygt, for starter man utrygt, så kommer man måske aldrig i gang. Og med det kammeratskab jeg har til årgange, der har forladt skolen, så klarer folk sig jo vildt godt, be-

» Når man kommer ud fra Bifrost, finder man ud af, at karakterer bare er tal «

ANNE SOFIE OVERGAARD

roligede Kresten Lundsgaard-Leth og sluttede af med en advarsel:

- Pas på med det karakterer. Livet er andet.

Det kunne 20-årige Simon Dalsgaard skrive under på. Han har forsøgt sig med karriere inden for ishockey, som han altid har gået mere op i end skolen.

- Det er gået ud over det faglige. Alligevel gik der ikke så lang tid med at indhente det faglige, da jeg begyndte på HF-uddannelsen. For på Bifrost havde jeg lært at være kreativ.

”Livet efter Bifrost” – en lærerig aften

”Når man kommer ud fra Bifrost, finder man ud af, at karakterer bare er et tal” – det var et af udsagnene på temamødet d. 1. februar. Herning Folkeblad bragte en artikel fra vores møde d. 4.2.

Vi har ønsket at skabe et arrangement, hvor vi på tværs af forældre/medarbejdere/trin sætter et fælles fokus på, hvad det er vigtigt at være opmærksomme på. Sidste år havde vi besøg af hjerne-forsker Keld Fredens. Denne aften var det med et internt afsæt.

Forældre fra alle klasser samt vore unge mennesker fra 8. og 9. kl. var inviteret til at lytte til og tale med seks tidligere Bifrost-børn. De spændte fra årgang 1987, den allerførste 0. klasse på Bifrost, til ’børn’, der gik ud af Bifrosts 9. klasse for 1½ år siden.

De unge mennesker gav forskellige eksempler på, hvad de har fået med fra Bifrost. I den sammenhæng blev det sagt, at karakterer ofte stjæler opmærksomheden - uanset ens alder. At karakteren flytter fokus fra det væsentligste: lysten til at lære og yde en god indsats – hvilket også var en del af avisartiklens indhold.

Alle medarbejdere har i bedste Bifrost-stil forholdt sig til, hvad der særligt gjorde indtryk. Det samme har bestyrelsen. Og der er talt med børnene på ældste trin om, hvad aftenen og artiklen i Herning Folkeblad betød for dem. Der er sikkert også talt om aftenen rundt i hjemmene.

Hvad er specielt for Bifrost? De tidligere Bifrostbørn fremhævede forskellige forhold: Værdierne har afgørende betydning, selvom de først står tydelige, efterhånden som tiden går. Trygheden, så man tør involvere sig og være sig selv. Den dejlige stemning mellem børn på tværs af alder. Helhedslinjen fra trin til trin. De 10 Bifrostår havde både klædt dem fagligt godt på og givet dem ballast med til at kunne klare sig godt efter Bifrost.

At de også kan noget andet end andre fx med fordybelse, fremlæggelse, diskussion med argumenter. For os var det også interessant at høre om, hvordan ”børnene” både i uddannelsessammenhæng og livet i det hele taget anvender arbejds-formen med at brainstorme/gå i dialog med og om en opgave for at finde og skabe muligheder/ overblik og herefter at lave en problemformulering – det kan også gøres på en konvolut, som det blev vist! Det er en universel måde at tænke og arbejde på. At fordybelse, samarbejde og at dele viden er ikke altid naturligt andre steder kunne vi høre fra erfaringerne efter Bifrost. ”Men så har vi mulighed for at påvirke det og ændre kulturen”, som der blev sagt.

Bifrostbørn har føling med hinanden – eksemplet var bl.a., at de kan navnene på klassekammeraternes forældre. Vi tænker ikke over, at det er noget særligt, vi skal værdsætte. Det er en selv-følgelighed for os. Det var – og er – et gennemgående indtryk, at Bifrostbørn har stor accept af hinanden og viser stor social ansvarlighed. De kan li’ hinanden, tager hånd om hinanden.

Det kunne have været spændende at høre endnu flere fortælle om livet efter Bifrost.

Der er rigtig mange ressourcestærke forældre, der fx ikke vil acceptere hærværk og dårlig opførsel. Bifrost er et valg. Her er også mange forældre, der bakker børnene op efterfølgende med videre-uddannelse.

Formålet med aftenen var at få et andet lys på, hvad vi gør – fra tidligere Bifrost-børn. Regeringens Rejsehold kom sidste år og interviewede os, Bifrost er et kapitel i deres redegørelse – se evt. på hjemmesiden. Her ligger nu også et kapitel om Bifrost fra en pædagogikbog, der er udkommet i Norge. Vi har jævnligt gæster fra andre skoler. Vi holder foredrag for lærerstuderende. Vi vil gerne være en del af og præge den øvrige skoleverden og samfund. Der bliver kigget på os fra mange sider, og der bliver stillet mange spørgsmål. Det er sundt at være i tvivl om, det, vi gør, er 'godt nok' – forstået som det bedste vi i øjeblikket kan. Det er en del af vores forståelse af læring, at både børn og voksne skal tænke over og tale om, hvad vi har lært og hvilke nye idéer, vi har fået – se fx børnenes arbejdsedler. Det gælder også vi voksne. – Det forventes af os, at vi forholder os til stoffet og diskuterer det, som det også blev sagt fra panelet.

Hvis ikke vi troede på, at Bifrost giver et godt bud på, hvordan børnene kan klædes på til at kunne tackle 'Livet efter Bifrost', skulle vi ikke arbejde her! Samtidig skal det også nævnes, at det er betryggende og skønt, at de unge mennesker, vi mødte den tirsdag aften, er levende beviser på at være handlekompetente og livsduelige.

Aftenen handler ikke om at være "selvfed". Det handler om at blive endnu mere bevidst om Bifrost – og også om at have modet til at være superglad for at være en del af Bifrost! Og sige til hinanden, at det er krævende at være en del af Bifrost for både børn, forældre og medarbejdere. Vi har forventninger til hinanden, og vi tror på, at alle ønsker at gøre det bedst muligt.

Vi er i bevægelse, vi skal og vil i forlængelse af Bifrostværdierne hele tiden lære af vores erfaringer og gøre det bedre og bedre. Det er os, der er her, som i dialog og handling skaber Bifrost.

Selvom de unge mennesker anvendte forskellige ord og kom med forskellige eksempler var den røde tråd tryghed, glæden ved at lære og diskutere viden, tilgangen til nyt og evnen til at tænke ud af boksen – og at ting kan ændres, hvis vi vil det. Aftenen bekræfter endnu en gang os i, at Bifrost er og forbliver en karakterfri skole. Her på Bifrost får man ikke en karakter, her skaber man sin egen karakter.